

Карнаух Леся Петрівна,

Безлуцька Катерина Сергіївна, УДПУ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВПЕВНЕНОСТІ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства демократичні процеси в Україні вимагають вироблення нових суспільних вимог до освіти, зокрема, її дошкільної ланки як основи особистісного становлення особистості, здатної сміливо розв'язувати складні соціальні проблеми, приймати власні важливі рішення, бути впевненою у своїх силах, можливостях, здібностях.

Проблема впевненості в собі вже давно перебуває у колі наукового вивчення. Зокрема, можна назвати імена таких відомих зарубіжних вчених, котрі досліджували цю проблему: А. Бандура, Д. Вольпе, Р. Зигмунд, К. Кволс, А. Маслоу, К. Роджерс, А. Сальтер, М. Селігман. Закон України “Про дошкільну освіту”, Базова програма розвитку дітей дошкільного віку “Я у Світі” активізують педагогів зосередити увагу на формуванні в особистості ціннісного самоствавлення та світосприймання, довіри до своїх можливостей, впевненості як фундаментальних якостей особистості.

Однак, незважаючи на теоретичне вивчення проблеми, сучасні вихователі відчують потребу в науково обґрунтованих практичних рекомендаціях щодо формування соціальної впевненості дітей та в розробці шляхів та методів накопичення та синтезування зростаючою особистістю позитивних уявлень про себе, реалістичних самооцінних суджень, способів реалізації соціальної впевненості.

На основі теоретичного аналізу наукових праць з теми дослідження та узагальнення педагогічного досвіду проаналізовано сутність поняття “соціальна впевненість ” дітей старшого дошкільного віку. Під нею розуміється якість особистості, яка проявляється у здатності дитини усвідомлювати власну спроможність розв'язувати доступні для певного віку

завдання; адекватно оцінювати свої можливості; довіряти власному досвіду, розраховувати на нього у складних ситуаціях; бути переконаною у досягненні успіху в умовах взаємодії з соціумом. Ефективність виховання соціальної впевненості залежить від визнання дорослими значущості її формування в дошкільному віці. Така якість обумовлена появою в старшому віці таких новоутворень, як довільна поведінка та прояви волі. Видатні психологи Л. Божович, Л. Виготський, Д. Ельконін, О. Леонтьєв, М. Лісіна зазначали, що соціальна впевненість дошкільника формується в процесі входження дитини в соціум, розвитку комунікативних навичок та опановування провідною діяльністю, визначення статусу в групі однолітків, розвитку вміння дотримуватися інтеріоризованих суспільних правил поведінки за відсутності зовнішнього контролю дорослого, та прояву опору негативним впливам соціуму.

Окремі аспекти проблеми знайшли висвітлення у працях педагогів і психологів: О. Алексєєвої, А. Грецова, В. Ромека. Здебільшого ці праці спрямовані на вивчення полярних до впевненості якостей та станів (невпевненість, тривожність, сором'язливість та таких складових впевненості як: формування адекватної самооцінки, становлення самоповаги, самопізнання). Отже, необхідність вивчення теоретико-експериментальних особливостей, методів виховання соціальної впевненості на ранніх етапах онтогенезу, психолого-педагогічна значущість означеної проблеми зумовили подальше дослідження проблеми психолого-педагогічного супроводу формування соціальної впевненості у старших дошкільників”.

Список використаних джерел

1. Алексеева Е. Е. Психологические проблемы детей дошкольного возраста. – СПб : Речь, 2008. – 283 с.
2. Ромек В. Г. Понятие уверенности в себе в современной социальной психологии // Психологический вестник Ростовского гос. ун-та. Вып. 1, ч. 2. – Ростов-на-Дону : Изд-во РГУ, 1996. – С. 132-146.